विदितं ते महाबाहो धर्म्मज्ञ मधुसूदन। यथा निकृतिमास्थाय भ्रंशिताः पाण्डवाः सुखात्।
धृतराष्ट्रस्य पुत्रेण सामात्येन जनार्द्दन। यथा च सञ्जयो राज्ञा मन्त्रं रहसि श्रावितः। १८७५
युधिष्ठिरेण दाशार्हं तच्चापि विदितं तव। यथोक्तः सञ्जयश्चैव तच्च सर्व्वं श्रुतं त्वया।
पञ्च नस्तात दीयन्तां ग्रामा इति महाद्युते। अविस्थलं वृकस्थलं माकन्दीं वारणावतं।
अवसानं महाबाहो कञ्चिदेकञ्च पञ्चमं। इति दुर्य्योधनो वाच्यः सुहृदश्चास्य केशव।
न चापि ह्यकरोद्वाक्यं श्रुत्वा कृष्ण सुयोधनः। युधिष्ठिरस्य दाशार्हं श्रीमतः सन्धिमिच्छतः।
अप्रदानेन राज्यस्य यदि कृष्ण सुयोधनः। सन्धिमिच्छेन्न कर्त्तव्यन्तत्र गत्वा कथञ्चन। १८८०
शक्यन्ति हि महाबाहो पाण्डवाः सृञ्जयैः सह। धार्त्तराष्ट्रबलं घोरं क्रुद्धं प्रतिसमासितुं।
न हि साम्ना न दानेन शक्योऽर्थस्तेषु कश्चन। तस्मात्तेषु न कर्त्तव्या कृपा ते मधुसूदन।
साम्ना दानेन वा कृष्ण ये न शाम्यन्ति शत्रवः। योक्तव्यस्तेषु दण्डः स्यात् जीवितं परिरक्षता।
तस्मात्तेषु महादण्डः क्षेप्तव्यः क्षिप्रमच्युत। त्वया चैव महाबाहो पाण्डवैः सह सृञ्जयैः।
एतत् समर्थं पार्थानां तव चैव यशस्करं। क्रियमाणं भवेत् कृष्ण क्षत्रस्य च सुखावहं। १८८५
क्षत्रियेण हि हन्तव्यः क्षत्रियो लोभमास्थितः। अक्षत्रियो वा दाशार्ह स्वधर्म्ममनुतिष्ठता।
अन्यत्र ब्राह्मणात्तात सर्व्वपापेष्ववस्थितात्। गुरुर्हि सर्व्ववर्णानां ब्राह्मणः प्रस्तुताग्रभुक्।
यथाऽवध्ये भवेद्दोषो वध्यमाने जनार्द्दन। स वध्यस्यावधे दृष्ट इति धर्म्मविदो विदुः।
यथा त्वां न स्पृशेदेष दोषः कृष्ण तथा कुरु। पाण्डवैः सह दाशार्ह सृञ्जयैः सह सैनिकैः।
पुनरुक्तञ्च वक्ष्यामि विश्रब्धेन जनार्द्दन। का नु सीमन्तिनी मादृक् पृथिव्यामस्ति केशव। १८९०
सुता द्रुपदराजस्य वेदीमध्यात् समुत्थिता। धृष्टद्युम्नस्य भगिनी तव कृष्ण प्रिया सखी।
आजमीढकुलं प्राप्ता स्नुषा पाण्डोर्महात्मनः। महिषी पाण्डुपुत्राणां पञ्चेन्द्रसमवर्च्चसां।
सुता मे पञ्चभि र्व्वीरैः पञ्च जाता महारथाः। अभिमन्युर्यथा कृष्ण तथा ते तव धर्म्मतः।
साऽहं केशग्रहं प्राप्ता परिक्लिष्टा सभाङ्गता। पश्यतां पाण्डुपुत्राणां त्वयि जीवति केशव।
जीवत्सु पाण्डुपुत्रेषु पाञ्चालेष्वथ वृष्णिषु। दासीभूताऽस्मि पापानां सभामध्ये व्यवस्थिता। १८९५
निरमर्षेष्वचेष्टेषु प्रेक्षमाणेषु पाण्डुषु। पाहिमामिति गोविन्द मनसा चिन्तितोऽसि मे।
यत्र मां भगवान्राजा श्वशुरो वाक्यमब्रवीत्। वरं वृणीष्व पाञ्चालि वरार्हाऽसि मताऽसि मे।
अदासाः पाण्डवाः सन्तु सरथाः सायुधा इति। मयोक्ते यत्र निर्म्मुक्ता वनवासाय केशव।
एवंविधानां दुःखानामभिज्ञोऽसि जनार्द्दन। त्रायस्व पुण्डरीकाक्ष सभर्त्तृज्ञातिबान्धवां।
नन्वहं कृष्ण भीष्मस्य धृतराष्ट्रस्य चोभयोः। स्नुषा भवामि धर्म्मेण साऽहं दासीकृता बलात्। १९००
धिक् पार्थस्य धनुष्मत्तां भीमसेनस्य धिग्बलं। यत्र दुर्य्योधनः कृष्ण मूहूर्त्तमपि जीवति।
यदि तेऽहमनुग्राह्या यदि तेऽस्ति कृपा मयि। धार्त्तराष्ट्रेषु वै कोपः सर्व्वः कृष्ण विधीयतां।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्त्वा मृदुसंहारं वृजिनाग्रं सुदर्शनं। सुनीतमसितापाङ्गी सर्व्वगन्धाधिवासितं।